

## [Undervisningsministeren.]

efter år kan registrere disse tilstande og stilltende se til, at tusinder af kvinder enten selv eller gennem kvaksalvere lader deres svangerskab afbryde med alvorlig risiko for liv og helbred.

Man finder det uforvarsligt, at ikke alle bestræbelser sættes ind fra samfundets side for at søge at bøde på de forhold, der er af betydning for problemets omfang. Man mener det herunder nødvendigt, at der gennemføres et oplysningsarbejde over for befolkningen, og ønsker at understrege, at der ikke er tale om alene en teknisk oplysning, men i høj grad også om påkaldelse af ansvar.

Den nuværende situation er i alt for høj grad præget af fortielse, uklarhed og usikkerhed, og det synes indlysende, at vejledning, oplysning og åbenhed ville kunne bidrage til at forebygge mange ulykker.

Det er vort indtryk, at alt for mange unge ikke får tilstrækkelig støtte hverken fra hjem eller fra skole og derfor kommer uforberedte og uvidende ud i tilværelsen og ofte i tidlig alder indlader sig i seksuelt forhold, som kan føre til store sociale og personlige katastrofer.

Ligeledes mener vi, at man fra alle sider bør samles i bestræbelserne for at udvikle en højere grad af ansvarsbevidsthed, end der findes i dag, således at kvinderne ikke kommer til at stå i den situation, at de venter et uønsket barn, og det gælder ikke mindst inden for ægteskabet“.

Seksualoplysningsudvalget foretog en række undersøgelser, som bl. a. viste, at der i 1963-64 kun blev givet egentlig seksualundervisning ved ca. 30 pct. af folkeskolerne, omfattende godt halvdelen af det samlede elevtal i folkeskolen. De skoler, der havde gennemført denne frivillige seksualundervisning, havde til gengæld næsten alle opnået forældrenes fulde tilslutning og anerkendelse. Kun ganske enkelte elever var blevet fritaget efter anmodning fra forældrene.

Når jeg nævner dette sidste, er det, fordi dette moment indgik i udvalgets begrundelse for at foreslå seksualundervisningen gjort obligatorisk, således at der ikke længere skulle indhentes samtykke fra forældrenes side.

Det var imidlertid ikke det altafgørende synspunkt. Det afgørende var, at seksualun-

dervisningen efter udvalgets opfattelse burde kunne afpasses efter elevernes modenhed og gives i en helt naturlig sammenhæng med andre spørgsmål, eventuelt når spørgsmål dukkede op fra elevernes side og kunne give anledning til, at man på ganske naturlig måde diskuterede disse ting igennem. Man ville herved undgå, at emnet blev ømtåleligt, og at undervisningen kom til at foregå i en særlig atmosfære, som kunne påvirke både lærer og elever, og som utvivlsomt havde bidraget til den usikkerhed, som mange lærere hidtil havde følt, når de stod over for at skulle give seksualoplysning. For at opnå dette måtte man åbne lærerne mulighed for at give undervisning i forbindelse med de emner og i de situationer, hvor læren kunne finde det mest hensigtsmæssigt.

Seksualundervisningen skulle med andre ord ikke henlægges til særlige timer, der på forhånd var tilrettelagt, men derimod integreres i undervisningen i de ganske almindelige skolefag. En sådan integrering ville rent faktisk være udelukket, hvis en eller flere elever skulle fritages, for det er meget svært, i det øjeblik man står over for en klasse og der dukker spørgsmål op, som man føler anledning til at besvare og uddybe på en eller anden måde, hvis der sidder nogle elever, som ikke må deltage i den samtale, den diskussion, den oplysning, der så ville komme.

Den obligatoriske seksualundervisning i folkeskolen hviler altså på to grundsynspunkter. Det ene synspunkt er erkendelsen af, at det set ud fra et samfundsmæssigt hensyn er nødvendigt, at den offentlige skole påtager sig en oplysning, som ellers ikke ville blive givet i tilstrækkeligt omfang. Det andet synspunkt er resultatet af en række pædagogiske overvejelser af, hvorledes undervisningen kunne lægges til rette på den mest hensigtsmæssige måde.

Derimod mener jeg bestemt ikke, man kan sige, at man ved lovgivningen har draget den konsekvens, at intet barn fremtidig må undrages oplysning om seksuallivet. Det er sådan, at forældrene har valgmuligheder i dag, når eleverne skal opfylde deres undervisningspligt. Vi har folkeskolen, og vi har et stort tilbud af private skoler, og det ligger sådan, at der ikke er påbud om, at der skal foregå en integreret seksualoplysning i vore private skoler. Noget andet er, at man